

APÁCA, Westerwald, 1921

SÖRGYÁRI CAPRICCIO

BOHUMIL HRABAL

BOD'A Červinka mindig szívügyének tekintette a hajamat. Azt mondta, ez a haj a régi szép időkől maradt itt, sose volt ilyen haj a fésűm alatt. Ha Bod'a kifésülte a hajamat, mintha két fákyát gyújtott volna meg az üzletben, a tükrökben meg a tálakban meg a korsókban fellángolt a hajam máglyája, és kénytelen voltam elismerni, hogy Bod'ának igaza van. Sose láttam olyan szépnek a hajamat, mint Bod'ánál az üzletben, amikor megmosta abban a kamillateában, amit otthon főztem, és a tejeskannában hoztam magammal. Amíg nedves volt a hajam, soha nem nézett ki belőle az, ami száradás közben történt vele; alighogy száradni kezdett, mintha csak ezer arany méh, ezer szentjánosbogárka született volna azokban a hajfolyamokban, mintha ezer borostyánkő robbant volna szét. S amikor Bod'a először húzta át a fésűt a sörényemen, hát pattogott és szikrát hányt a hajam, és felduzzadt és megnőtt és forrt, és Bod'ának le kellett térdelnie, mintha két egymás mellett álló csődör farkát fésülné kaparóval. És fény gyúlt az üzletében, a biciklisták leugráltak a kerékpárjaikról, és a kirakatüveghez nyomták az orrukat, hogy lássák és megtudják, mi vonzotta oda a szemüket. Maga Bod'a meg elmerült a hajam felhőzetében, és hogy zavartalanul tehesse, mindig bezárta a boltot, pillanatonként belém szagolt, és amikor végzett a fésüléssel, kéjesen felsóhajtott, s csak aztán fogta össze a hajamat a maga ízlése szerint, de én rábíztam magam, hol lila, hol zöld, hol piros vagy kék pántlikával, mintha valami katolikus szertartás

részét képezné a hajam. Aztán kinyitotta az üzletet, kitolta a biciklimet, felakasztotta a tejeskannámat a vázra, és udvariasan a nyeregbe segített. De akkorra már egész tömeg verődött össze az üzlet előtt, mindenki azt a kamillaszagú haját bámulta. Amikor beletapostam a pedálba, Bod'a úr egy darabig szaladt mellettem, és fogta a hajamat, nehogy bekapja a lánc vagy valamelyik drót. És amikor eléggé felgyorsultam, Bod'a úr a levegőbe lendítette a frizurám csücskét, mint ahogy csillagot hajítanak a levegőbe, vagy sárkányt lendítenek az ég felé, és kifulladásra ment vissza az üzletbe. Velem meg szaladt a bicikli, és lobogva úszott utánam a hajam, hallottam, hogy pattog, mint a só vagy a selyem, ha dörzsölik, mint ahogy a távolodó eső kopog a bádogtetőn, mint ahogy a bécsi szelet süll a zsírban, úgy lobogott mögöttem az a hajfáklya, mint mikor a srácok szurkos seprűvel szaladgálnak Szent Fülöp-Jakab éjszakája előestéjén, vagy mint ha boszorkányt égetnek, úgy lobogott mögöttem a hajam füstcsíkja. Az emberek pedig megálltak, és én egyáltalán nem csodálkoztam rajta, hogy nem tudják levenni a szemüket erről a lobogó hajról, mely mint egy reklám vonul feléjük.

ANITA KISSASSZONY, Párizs, 1959